

Närradions riksorganisation

Remissvar, 2008:116, En ny radio och TV-lag

Närradions riksorganisation, NRO, har tagit del av utredningens betänkande och vill lämna följande tankar, idéer och synpunkter till beslutsfattarna inför beslutet av en ny radio och TV-lag.

Generellt är NRO intresserad av att genomföra en betydligt mer genomgripande förändring av begreppet närradio. NRO anser inte att utredarens förslag tar några nya grepp för att långsiktigt bidra till en utveckling av mediasamhället och för de olika formerna för ljudåtergivning till medborgarna. NRO vill ge följande framtidsbild av närradion och dess utveckling till en del av det civila samhället – den tredje mediesektorn.

Sändningstillstånd

NRO anser att sändningstillstånd bara ska ges till en lokalt förankrad organisation som driver respektive radiostation i sändningsområdet vilket är en anpassning till internationell standard. Sändningsområdet ska inte bestämmas av kommungränser utan av teknisk räckvidd i regionen.

Sändningsorganisation

En för samhället transparent organisation (ekonomisk förening eller aktieföretag) med icke-vinstutdelande (non-profit) syfte inskrivet i stadgar/bolagsordning samt åtagande att vara öppen för medlemskap för alla medborgare och ideella föreningar/samfund. Auktoriserad revisor krävs för årlig verksamhetsrapport till myndigheterna. Nuvarande tillståndshavare ska garanteras medlemskap i denna nya organisation när respektive tillstånd går ut.

Beteckning

NRO anser att begreppet närradio bör ersättas med en beteckning som inte begränsar verksamheten geografiskt utan knyter mediet till civila samhället. Motsvarande internationella beteckningar är Community radio eller civil radio. NRO tror att det annars blir svårt att sända "närradio" regionalt och nationellt. Ett bra namnförslag är kort och gott lokalradion.

Närradions riksorganisation

Riksförbudet

Riksförbudet bör avskaffas anser NRO. En förutsättning är att reklamproblematiken samtidigt regleras på ett bra sätt.

Reklam

Reklam är egentligen inte av betydelse för äkta ideell verksamhet. Den kan enligt NRO behållas som kompletterande finansieringsmöjlighet om lagstiftaren kräver icke-vinstutdelande syfte för tillståndshavare.

Digitalradio

Regionala provsändningar i Digital Audio Broadcasting + (DAB+) bör startas av Teracom tillsammans med NRO med statligt projektstöd i syfte att pröva etablering av rikstäckande radiokanal för civila samhället. Bevakning av alternativa tekniska system som Digital Radio Mondiale m.fl. för digitalradio bör påbörjas parallellt med detta.

Krisberedskap

NRO anser att det finns ett behov av att samarbeta med myndigheterna att utveckla området till en del av samhällets totalförsvår i händelser av svåra olyckor etc. Till det bedömer NRO att det behövs ett statligt projekt- eller organisationsstöd i tre år. Om det inte kan skattefinansieras liksom i Danmark kan det finansieras ur tv-avgiftsmedel med exempelvis 0,5 % av dessa intäkter. NRO bedömer att kostnaden är ca 3 miljoner per år.

Upphovsrättskostnaderna

Här behövs statliga initiativ för en övergripande sårlosning för icke-kommersiell radio. Upphovsrättskostnaderna gröper ur föreningskassan och är de enskilt högsta kostnaderna för radiostationerna. En lösning kunde vara att icke-kommersiell radio betalar ett rimligt engångsbelopp och att staten bidrar med resterande belopp. Detta kan kanaliseras genom en gemensam riksorganisation.

Publicistisk utveckling för minoritetsspråk i Community media

Här ser NRO att det finns ett stort behov av att medverka i integrationspolitikens område. Radion är ett av de bästa sätt att sprida information och att bli delaktig i samhällets olika delar. Även här kan ett gemensamt projekt drivas med myndigheterna.

Närradions riksorganisation

Gemensam riksorganisation för den civila mediasektorn

Gemensam organisation för radio och tv i det civila samhället bildas av NRO och RÖK med förebilder som Riksidrottsförbundet, RF, eller motsvarande organisation OLON i Holland. Skall bl.a. matcha och samarbeta med public servicesfären och kommersiell radio (RAB). Det skulle enligt NRO bl.a. utveckla dessa medier och knyta an bättre till det civila samhällets organisationer, internationellt samarbete, teknikutveckling och finansiering.

Finansiering

Det behövs enligt NRO ett statligt organisationsstöd till gemensam riksorganisation enligt ovan. Vidare anser NRO att den årliga frekvens-avgifter till PTS avskaffas.

NRO ger nedan förslag till förändringar i lagtexten som utredningen inte berört eller lämnat tillräckliga förslag till lösning.

Nuvarande lagtext	NRO s förslag till ny lagtext
Yttrandefrihetsgrundlagen 3 kap. 2 §	<i>Ny portalparagraf: Det allmänna skall eftersträva att radiofrekvenserna tas i anspråk på ett sätt som leder till vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet.</i>
Radio- och TV-lagen 4 kap 1 § Med närradio avses lokala ljudradiosändningar för föreningslivet.	<i>Med närradio avses analoga eller digitala ljudradiosändningar för organisationer i det civila samhället</i>
2 § Om en sammanslutning som kan få tillstånd enligt 4 § så önskar och det är tekniskt möjligt, skall det finnas en möjlighet att sända närradioprogram i en kommun. Om det finns särskilda skäl får det samtidigt sändas mer än ett närradioprogram i kommunen.	Om en <i>organisation</i> som kan få tillstånd enligt 4 § så önskar och det är tekniskt möjligt, skall det finnas en möjlighet att sända närradioprogram från en sändare i en kommun. Om det finns särskilda skäl får det samtidigt sändas på mer än en frekvens i kommunen. Sändningsområden för närradio skall omfatta

Närradions riksorganisation

<p>Sändningsområden för närradio skall omfatta högst en kommun. Utanför storstadsområdena bör det eftersträvas att sändningarna kan tas emot i hela kommunen. Radio- och TV-verket får om det finns synnerliga skäl besluta om större sändningsområden än en kommun. Lag (1998:311).</p>	<p>högst en kommun och det bör eftersträvas att sändningarna kan tas emot i hela kommunen. <i>Finns det frekvensutrymme får sändarens räckvidd omfatta ett län eller en region. Sändningar från en sådan sändare får också vidareutsändas av andra tillståndshavare i andra kommuner.</i></p>
<p>3 § Radio- och TV-verket bestämmer vilka som får sända närradio.</p> <p>Tillstånd att sända närradio gäller för viss tid.</p> <p>Om tillståndshavarna inte kan enas om fördelningen av sändningstid, bestämmer Radio- och TV-verket sändningstiderna. Detsamma gäller om en tillståndshavare begär att verket skall fastställa sändningsschemat i sin helhet. Den tillståndshavare som bedöms ha störst intresse av att sända vid en viss tidpunkt skall ges förtur. Radio- och TV-verkets beslut om sändningstid gäller tills nytt beslut fattas av verket eller en tillståndshavare eller närradioförening skriftligen underrättar verket om att tillståndshavarna enats om annan sändningstid. Lag (1998:311).</p>	<p>Radio- och TV-verket bestämmer vilka som får sända närradio.</p> <p>Tillstånd att sända närradio gäller för viss tid.</p> <p><i>Om medlemmar i en sändningsorganisation inte kan enas om fördelningen av sändningstid, bestämmer Radio- och TV-verket sändningstiderna. Den tillståndshavare som bedöms ha störst intresse av att sända vid en viss tidpunkt skall ges förtur. Radio- och TV-verkets beslut om sändningstid gäller tills nytt beslut fattas av verket eller om sändningsorganisationen skriftligen underrättar verket om att parterna enats om annan sändningstid. Lag (1998:311).</i></p>
<p>4 § Ett tillstånd att sända närradio kan ges endast till följande juridiska personer, nämligen</p> <ol style="list-style-type: none">1. ideella föreningar som har anknytning till sändningsområdet,2. församlingar och kyrkliga samfälligheter inom Svenska kyrkan,3. obligatoriska sammanslutningar av studerande vid universitet och högskolor,4. sammanslutningar av flera tillståndshavare i ett sändningsområde för gemensamma	<p>Ett tillstånd att sända närradio kan ges <i>endast till en särskild organisation som bildats i syfte att sända närradio.</i></p> <p><i>Sändningsorganisationen skall ha anknytning till sändningsområdet, och vara öppen för medlemskap för alla enskilda och organisationer verksamma inom sändningsområdet och som avser sända radioprogram i icke-vinstutdelande syfte.</i></p>

Närradions riksorganisation

<p>närradioändamål (närradioföreningar).</p> <p>Vid bedömningen av om en ideell förening har anknytning sändningsområdet skall särskilt beaktas var</p> <p>a) föreningens studio och övriga lokaler för verksamheten är belägna, b) ansvarig utgivare och föreningens styrelsemedlemmar är bosatta samt c) föreningsstämma och styrelsemöten hålls.</p>	<p><i>Sändningsorganisationen skall vara en stiftelse, ekonomisk förening eller aktiebolag. Den skall vara öppen för offentlig insyn och fortlöpande redovisning av verksamheten. I stadgar eller bolagsordning skall ett icke-vinstutdelande syfte fastställas.</i></p> <p><i>Vid bedömningen av om sändningsorganisationen har anknytning sändningsområdet skall särskilt beaktas var a) studio och övriga lokaler för verksamheten är belägna, b) ansvarig utgivare och sändningsorganisationens styrelsemedlemmar är bosatta och c) föreningsstämma och styrelsemöten hålls.</i></p>
<p>5 § Tillstånd att sända närradio får ges först efter det att sammanslutningen har anmält vem som har utsetts till utgivare enligt yttrandefrihetsgrundlagen.</p>	<p>Tillstånd att sända närradio får ges först efter det att <i>sändningsorganisationen</i> har anmält vem som har utsetts till utgivare enligt yttrandefrihetsgrundlagen.</p> <p><i>Sändningsorganisationen skall kunna meddela ställföreträdande utgivareskap för de medlemmar som sänder program.</i></p> <p><i>Sändningsorganisationen skall verka för en vidsträckt yttrandefrihet. Organisationen äger dock rätt att neka sändningstid för medlem som inte vill påtaga sig ställföreträdande utgivareskap eller som på annat sätt bryter mot yttrandefrihetsgrundlagen.</i></p>
<p>6 § Ett tillstånd att sända närradio får inte ges till någon som har tillstånd att sända lokalradio eller digital ljudradio.</p> <p>Sändningstillståndet gäller inte om tillståndshavaren får tillstånd att sända lokalradio eller digital ljudradio. Tillståndet att sända närradio upphör då från och med</p>	<p>Ett tillstånd att sända närradio får inte ges till <i>public serviceföretag eller någon som har tillstånd att kommersiell radio.</i></p>

Närradions riksorganisation

den dag sändningar får ske med stöd av tillståndet att sända lokalradio eller digital ljudradio.	
<p>7 § Radio- och TV-verket får besluta att en sändningstid inte får utnyttjas av någon annan under en tid av högst tre månader, om en innehavare av tillstånd att sända närradio mot vilken det har riktats ett föreläggande vid vite enligt denna lag, avstår sändningstid eller avsäger sig sitt sändningstillstånd.</p> <p>En sändare för närradio får inte användas för andra sändningar för vilka det krävs tillstånd enligt denna lag.</p>	<p>Radio- och TV-verket får besluta att en sändningstid inte får utnyttjas av någon annan under en tid av högst tre månader, om en innehavare av tillstånd att sända närradio mot vilken det har riktats ett föreläggande vid vite enligt denna lag, avstår sändningstid eller avsäger sig sitt sändningstillstånd.</p> <p>En sändare för närradio får inte användas för andra sändningar för vilka det krävs tillstånd enligt denna lag.</p>
<p>6 kap. 6 § I närradio får det endast sändas program som har framställts särskilt för den egna verksamheten.</p> <p>Under högst tio timmar per månad får dock en tillståndshavare sända program som inte framställts enbart för den egna verksamheten, om innehållet i sändningarna</p> <ul style="list-style-type: none">- är av särskilt intresse för tillståndshavarens medlemmar,- främjar kunskap och bildning, eller- utgör upptagningar av lokala kulturella tillställningar. Lag (1998:311).	<p><i>Denna paragraf bör helt utgå</i></p>
<p>7 § En närradioförenings programutbud får innehålla endast</p> <ol style="list-style-type: none">1. sändningar från evenemang av gemensamt intresse för tillståndshavarna,2. information, i begränsad omfattning, om kommunal verksamhet,3. uppgifter om program och programtider samt andra upplysningar om	<p><i>Denna paragraf bör helt utgå</i></p>

Närradions riksorganisation

närradioverksamheten på orten, och	
4. provsändningar av program, framställda av juridiska personer som är behöriga att få tillstånd att sända närradio, i varje enskilt fall under högst tre månader.	

Skellefteå 2009-03-15
Närradions riksorganisation

Lars-Erik Backström
Ordförande

Närradions Riksorganisation
C/o Lars-Erik Backström
Myntgatan 29
931 48 Skellefteå
Sweden

Telefon
0910-14219
0734 -13 23 22
E-post: info@nro.se ordforande@nro.se
http: www.nro.se

Postgiro
4433850-7

Orgnummer
894701-8795